

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általai. a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhöz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, kigyó-utca 9. sz. Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

Szélmalomharcz.

Don Quijotte, Cerventes agrémekkel telített lovagjának nevetséges szélmalomharcza jut eszünkbe, midőn a helybeli liberális párt örökös handabandáit szemléljük, melylyel a néppártt ellen harcolnak. Valóban kaczagató lovagi torna ez. Hiszen Székesfejérváron nincs néppárt, ha vannak is egyes emberek, a kik néppártiaknak vallják magukat. A legutóbbi képviselőválasztás alkalmával jelöltet nem állított, néppárti kör sincs. Ennek dacára örökösen a néppártt elleni kirohanásoknak lehetünk fül és szemtanúi, melyekkel szóban és írásban mulattatják egymást a liberálisok.

Kifejtettük már, hogy mennyire károsnak tartjuk azt, ha városi és társadalmi kérdéseinket is mindég és minden alkalommal a politika szemüvegén nézzük. A képviselőválasztásokkal öt évre a politikai küzdőtér áttétetett a parlamentbe, és ha más városok és községek időközben is folytonosan politikával foglalkoznak, ám tegyék, de Székesfejérvárnak annyiféle baja van, hogy a lelkiismeretes székesfejérvári polgároknak, nem lehet és nem szabad idejüket eredménytelen politikai torzalkodásokkal eltölteni. Van ennek a szegény városnak annyi sebhelye, hogy nem egy parlamenti ciklus, de egy emberöltő alatt sem lesznek képesek orvosolni. Fordítsák figyelmüket és tetteiket a

városi dolgok javítására s ne tereltesék figyelmüket a politikára, mert amíg politikában marakodunk az élelmes és rosszindulatu emberek alaposan felhasználják az ellenőrzés hiányát saját céljaik előmozdítására, a melynek mindég a város vallja kárát.

Szándékosan hagyunk sok vádat, sok támadást figyelmen kívül, csupán azért, hogy a hírlapi polemiákkal a helyi viszonyokat el ne mérgezzük. Reméttük azt is, hogy majd csak megújnak a szélmalomharczat és megtalálják azt az ösvényt, a mely a városi ügyekhez vezet, a hol első sorban kötelességünk munkálkodni. — Az ország politikáján, sajnos, sem Székesfejérvár, sem más város nem változtathat semmit; országos érdekű ügyeket helyes irányba terelni nincs erőnk, nincs hatalmunk, de saját városunknak bajait orvosolni, saját érdekeinket előmozdítani nemcsak hatalmunkban áll, hanem első sorban is lelkiismeretbeli kötelességünk. Évek óta a városi közügyek mindég rosszabb és rosszabb állapotba jutnak s ennek dacára semmi erőteljesebb mozgalomnak nem látjuk keletkezését arra nézve, hogy azokon változtassunk. Vigyázzunk, nehogy míg országos politizálást folytatunk, tökéletesen elposványosodjék minden városi érdek. Hiszen elég szomorú az már magában véve, hogy a székesfejérvári közgyűlés terme ugyanazt a képet mutatja kicsiben, a mit a parlament. Nincsenek ott városi pártok, hanem csak

politikai pártok, a kik politikai érzelmeik következtében a polgármesterben csak Bánffy kormányzóját látják s nem a város érdekeinek előmozdítására, a város által választott első tisztviselőt. És a polgármester csakis politikai magatartása révén bír olyan nagy többséget a város közgyűlés-termében, mint Bánffy a parlamentben. A városi bizottság tagjainak legnagyobb része kormánypárti érzelmű polgár, a kik tökéletesen megelégednek megbízatásuk igaz értékéről és magukat ott kormánypárti képviselőknek tartják, kiknek egyéb kötelességük sincs, mint vakon követni a polgármestert és szavazni mindég mellette, akár jó, akár rossz ügyet véd. Így szenved hajótörést legtöbbször a város érdeke, ha az véletlenül nem egy a polgármester érdekével.

Ma még igazán alig lehet megmondani, hogy hová fog vezetni a szerencsétlen irány, jóra azonban semmiesetre sem. Nem azért létesítette a törvény előrelátása a városi képviselőket, hogy az tehetetlen, életképtelen legyen és szankcionálja mindenben a polgármester intézkedéseit, hanem azért létesítette, hogy a közgyűlés ellenőrzője legyen a polgármester minden ténykedésének. Azért szervezte a polgároknak ezt a testületet, hogy a több szem többet lát elve érvényesüljön a város érdekeinek előmozdítására. A közgyűlés felette áll a polgármesternek, a ki nem intézője a város sorsának, hanem végrehajtó közege a városi képviselőnek, a me-

Velem vagy . . .

Irtá: ADA NEGRI.

Velem vagy — egyedül . . . őh engedd, engedd
Elszállani dobogó szíveden
A sok sohajt, emésztő bánatot
Soká titkoltam, már nem rejthetem:
Zokogni vágyom.

Pihető kebleden őh engedd, engedd
Pihenni fáradt, bágyadt fejemet,
Min! kis madár a védő szárny alatt.
Mint hervadt rózsza zöld levél felett:
Pihenni vágyom.

Redőtlen homlokodra engedd, engedd
Rátapaadni égő ajkamat,
Hogy elsusogjam azt a drága szót,
Mámorba ejtsen édes pillanatot:
Süreti vágyom.

Aravirág.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —

Irtá: Kolcsó Károly.

I.

Mióta a kézfogó végbe ment, a bohó leány naphosszat mosolyog, reszked, dalol. Olyan bájos, mint egy kifejtett lilionszál, melynek szirmai ellepi a sárga por, a virágzás teljének jele. Hite szerint egy nagyocská leány sem ért oly könnyű móddal, mégis meleg szívvél, tul-

áradó boldogsággal azokhoz a napokhoz, melyeken az ember „földmennyei“ útjára készül.

Látta az ünnep-estélyen, tekintete találkozott „övével“ és azóta nyugodt ifju szíve arra a természetes, mélységes rejtelmű ösztönre indulni kezdett; édességet, bánatot lehellő sejtelmek harmóniája zendült meg szíve gyengéd tiszta hurjain, mely felett ideálja, mint sérthetetlen örző angyal lebeg. Ezen őrangyal tiszta képe égi fényel. Örök édennek van körülugározva és a bájos Czilikének úgy tetszik, mintha ez örök édennek ő volna lelke. A látszat, bohó álom egyszerre csak csurdoltig tölti szívet és ő meg nem ülhet helyén; — ilyenkor repked, dalol s kiönti boldog szíve, álmos lelke terhes ömlengéseit. — Majd elmélyed csendes vonzó merengésbe. Egy rejtelmes, édes világ borul össze fölötté és ő álmodik, előképzeli a jövőt boldog perceivel, sugáros utáival. Ott látja az arabeszkos tapétákon ideálját, szíve magasztos eszményképét, Bélát. Nemes, férfias arczán a jellem biztos vonásai, az érző üde világ kinyomatai világlanak. Költői csapzott haja felett rózsabimbók hajladoznak azt nimbusként övezve. Parányi levélkét tart tart gyémánt gyűrűs kezében, olvassa az igaz szerelem szavait s közben-közben mosolyog, Maga az álmodó is elmosolyog a levélkén, mert ő irta minap tele szeszélyes kérésekkel.

Majd eloszlik a kép s újabbat, vonzóbbat alkot. Hőfőhár fővényes sétányt lát köröve pompadus virágokkal. diszítve itt-ott Cupidó, Aurora szobrokkal, meg szívárványharmatos szökőkutakkal. És e sétányon ő sétál végig

fekete ruhás csinos férjcsékjével. Csevegnek rózsákról, szívárványról, méla baránytelhokról. csendes otthonról. A körülménök megállanak és bámulják a ritka szép párt.

Teljesen eloszlik ez is s újabb meg újabb toladodik nefelejcs-kék szeméi elé. Vagy mosolyog álmatag bohó lelkén, de azért, ha senki nem zavarja, újból belemélyed szíve világába. Majd ismét élénk, vidám. A kettyegő órák „bohó“-nak mondja s kigunyolja esztelenségéért, hogy mikép tudhatja az idő perceit hajszálra mérni; hiszen a boldogság nem múló, hanem örök.

És ő nem is tud állapotott, mint ezt, melyben szíve, lelke leug. A jövőben nem lát egyebet fényes örömről, végtelen boldogságnál. Aggasztó sejtelve nincs. Honnan is volna, hiszen alig kezdett még lelkileg élni — ártatlan teremtes? Nem ismeri az indulatok útjait, a szívek sorját. De nem retten semmitől, mert erősen megvan győződve, hogy biztos alapon áll szerelme, hite, boldogsága.

És ez így megy nap-nap után. Látogató leány-vendég kevés zavarja önként folyó napirendjét. Már a nászünnepi ruha is elkészült, tehát ennek gyönyörös pillantgatása, próbálása is fel van véve a napirendbe. Bohó leány; — úgy örül annak a fátvolyruhának, mintha ez volna az végtelen boldogság.

Most is ott ül kellemes boudoirjában, épen egy fehér lilionszál s virápiros szegfűcsokrot köt toiletté-tükre elé. A válogatás közben egy önkénytelenül leszakított fehér szegfűszálra

lyet egyedül és kizárólag illet meg az a jog, hogy a város ügyeit vezesse. Minő törzképe azonban a mi közgyűlésünk a törvény körülmények intézkedésének. Egy tehetetlen báb, a melyet úgy mozgat a polgármester, miként akar. Rosszabb az ilyen autonomia a polgármesteri egyeduralomnál, mert a közgyűlés így magára veszi a felelősséget, a mi máskülönben a polgármester vállaira nehezednék. Veszedelmes ez az állapot a városra nézve még akkor is, ha a polgármestert a legnemessebb intencziók vezérlik, mert emberi mivoltának tévedései kiszámíthatatlan kárát vannak a városnak. Ha pedig a polgármestert önző magánérdekek és egyéni hiúság kerítik hatalmukba, úgy egy város polgársága van eltemetve a tehetlenség sírjába.

Lehet-e Székesfehérvárnak ilyen körülmények között reménye, hogy lépést tartson a vagyonosodás és közművelődés terén a kor színvonalára törekvő többi városokkal? Ám utazzák be az országot, a kik kételkednek szavaink igazságában; tekintség meg sorra a megye székvárosait s nem fognak találni még egy várost, a hol a kereskedelem úgy pang mint itt; az ipar annyira hátramaradott mint nálunk; a polgárság érdekei annyira elhanyagoltak, város oly rendezetlen mint a miénk; és társadalmi életet, mely annyira megbomlott, mint a minő itt Székesfehérváron. És ha mindezekről meggyőződtek ám helyeseljék a közgyűlés mai állapotát, tapsoljanak a polgármesternek minden szavára; de aztán ne panaszkodjanak a kereskedők és iparosok; ne sopánkodjanak az urak és polgárok, hogy minő szomorú állapotok között élünk itt Székesfehérváron. Mert ez az állapot természetes következménye annak a bűnös közönynek, vagy talán ferde felfogásnak, a melylyel a városi dolgokat a közgyűlés intézi.

Elmondottuk pedig mindezt abból az alkalomból, hogy a legutóbbi közgyűlésen olyan mulatságos politikai tornát folytattak városatyáink a közgyűlés termében.

Bizony jobb lenne, ha a néppárt politikájának bírálata helyett a városatyákhoz közelebb eső városi dolgok kritizálásával foglalkoznának, mert egyedül ez az ő kötelességük és a becületesebb ember kötelességét nem mulaszthatja el. A városi polgárság bizalma nem azért küldötte őket oda, hogy politizáljanak, mert ezt országgyűlési képviselőjükre bízták, hanem azért, hogy a város életére fontos kérdéseket vitassák meg.

Ha majd egyszer magukhoz térnek városatyáink és fölfogják igaz valójában hivatásukat, akkor majd Székesfehérvár is több reménnyel tekint a jövő felé. Addig azonban marad minden a régiben: jajveszkelünk és panaszkodunk, annélkül, hogy állapotainknak megváltoztatására tennénk valamit.

Helyi torzszalkodások.

Nem szívesen veszünk részt a helyi politika vitáiban, miután az ilyen torzszalkodással az országos érdekeket egy hajszállal sem vesszük előre, de elősegítjük a helyi viszonyok bomlását, a mit pedig sem mi, sem pedig mások, a kik a sajtót nem romboló, hanem alkotó tényezőnek tekintik, nem akarhatunk. Ez volt az alapja, hogy mindez ideig hallgatással mellőztük, azt a polemikát, a melyet a „Székesfehérvár és Vidéke“ a „Székesfehérvári Hirlappal“ folytatott s a mely mind a két részről a néppárt elleni támadásokban kulminált.

Nagyon hosszadalmasoknak kellene lennünk, ha e támadások mindenikével foglalkozni akaránk. s azért csak egy némely részével, az általánosabb vádakra szándékozunk rekedtálni.

Hogy a „Székesfehérvár és Vidéke“, a libe-

rális párt közlönye haragszik a katolikus klerusra, mivel ez az utolsó választákor a revizionista párt jelöltjét támogatta szavazatával, azt értjük, mert hiszen a papság szavazata nagyban hozzájárult a liberális párt bukásához. De hogy most három hónap mulva a papságot ezen a réven 48-as politikával vádolja, bizony nem valami nagy igazságszeretetre és őszinteségre vall. Jól tudja az említett lap, hogy a papság nem a 48-as érzelmieit, hanem egyházpolitika ellenes magatartásáért támogatta Kalocsayt, azon világos és félre nem magyarázható alapon, a mely minden lelkiismeretes papnak irányítója tetteiben, hogy első sorban eleget kell tenni az Isten parancsainak. Első az Isten, első a vallás! Minden más politikai kérdés, mint mellékkérdés ennek alárendelendő. Ha nem bíztak volna feltétlenül Kalocsaynak, a papnak vallásos érzéseiben, bizonyos, hogy 48-as pártállásáért nem támogatták volna. Ne tessék sem olyan gyávának, sem olyan ostobának tekinteni a kath. klerust, hogy az ilyen demunziációkkal hatni lehessen reá, s talán megpubitani a legközelebbi választásra úgy, hogy a 67-es alap kedvéért hátára vegye Tóth Aladár vagy más hasonló notabilitás liberális musát. A pap Isten szolgája marad mindég és elsősorban is Isten parancsainak fog engedelmeskedni.

Nagy kár, hogy már szűkebb téren kifejtett politikai mozgalminkban is felütötte fejét a Marat-iskolája hirlapirodalomunkban és mint nélkülözhetlen fegyvert, a rágalmazást használjuk. Ne méltóztassanak megfeledezni, hogy mi sokkal közelebb esünk egymáshoz, sem hogy kikerülhetnők egymást és sokkal kevesebben vagyunk, sem hogy a papságot teljesen nélkülözhetnők, társadalmi és városi ügyeink helyes megoldásánál. De nem állhatja utját senki annak, hogy a rágalom vissza ne hulljon azok fejére, a kik legelőször igénybe vették Itt minden ember ismeri a választások történetét s így mindenki tudja, hogy az itteni papságnak 48-as érzel-

bukkan; vidáman kikapja, szeszélyesen keblére tüzi, a tükörbe néz és így megkaczagja magát.

Egyszer csak bicacczen egyet sötétszöke fejével és hallkan susog:
— Te kis ártatlanka, épen azért, mert oly szép vagy és mert olyan véletlenül akadnál kezembe, nászünnepekre majd keblemen hordozlak: de kapsz még társat is, ni ezt a vérpirosot. Lám, milyen jót mutat ez a két szín.

És ismét kacagott szeszélyes játékán, mikor a szobaleány Mari barátnéját jelentette — Készen vagyok — szól vidám hangon.

Alig távozott el a szobaleány, belépett Onkay Mari, Czecczil legkedvesebb barátnéja. SUGÁR termete, fekete haja királynői alakká tették, de szép arczáról az eredeti üdeség, eleven vigáság észrevehetőleg eltűnt. Borzadásba ejtő sápadtság lepte el arczát és éjsötét szemei körül gyűrűk képződtek. Hóféhér, aszott kezei remegtek, midőn barátnéjához ért.

— Szervusz aranyos Marikám!... De az Istenért, mi bajod, miért vagy oly halavány? Még a fürdőben kellett volna maradnod. Mit... nem szólsz?

Mari szemei nyngpontot kerestek, szívére valami súly nehezuult, a mi torkán akasztotta a szót. Erőtlenül hanyatlott a közeli zsölylyébe.

— Czili alig beszélhetek olyan beteg vagyok. És mégis ide vonzott valami erő; azt hiszem a barátság. Engedtem hívásodnak. Itt akarok lenni esküvődön.

— Köszönöm lelkem Marikám, de ha károdra válnék, nem kívánom. Elküldöm völegényem arczképét.

Onkay Mari mélyen megrezent a „völegényem arczképét“ szavakra. Szeméi megfordultak s a szényeges padlóra tapadtak.

— Talán ismét gyötör a láz kedvesem? — kérdé Czecczil az aggodó szeretet amaz anygali hangján, mely az ártatlan lelkü leánykakat jellemzi.

— Igen, igen, az: az a kegyetlen, — s ujjai görcsösen szorultak csomóba és teste megmozdította a széket.

— Ugyan légy vidámabb. Küzd le a betegséget. Magam is ilyen állapotban voltam valamikor s látod, hogy a bajt semmibe sem vettem, elmúlt. És most, hidd el, ez az én élnékségem olyan boldoggá tesz.

A legboldogabb vagy.
Czecczil mosolygott.

— Te is az leszel, sőt nemsokára.

— En is? ... — kiáltott fel Mari bizonyos elkeseredés hangján és utána száraz kacajban tört ki.

Czecczil megdöbönt barátnőjének különös viseletén.

— Nem hiszsz szavaimnak. De én a legjobbat kívánom számodra. És most térjünk másra. Ugyebár szépen mutat ez a két szegfűszál. Nászünnepeken majd azt tűzöm keblemre.

— Külös, megkapó.
— Nászrahámat nem látad még. Felpróbálok; ugyebár nem ellenzed.

— Nem! hozd el; látni akarom. Hiszen azért jöttem, hogy megkérdézzek, melyik szentegyházban lesz a szertartás?

— Rögtön! A másodikra válaszolok. Ott akarok mindent, a hol az Elláé volt. Az olyan kedves hely nekem, ah hiszen tudod.

— Tudom.

És szaladt, repült a szellő üdeségével, fiatalsága örömeivel, szíve boldogságával. Előhozta a ruhát, a foulard-szővetű pelyhes toi-

lett-et, a ködszerű lengő krepp-fátyalt; apró arany csillagokat. Magára öltötte a kecses derékát, feltűzte a fátlyott s kacagott azzal a gondatlan végtelenül boldog kacagással, mely olyan gyér az ég alatt.

A sápadt Mari mereven, keserű mohósággal nézte a suhogó ruhát. Szót sem szólt. Keze, keble most még jobban remegett.

Egyszerre felállott.
— Mindent tudok már Czecczil. Isten veled. A leány megdöbönt.

— Hamar távozol, maradj még. — És újabb örömtől elkapatva megölelte barátnéját, hogy így ott marasztalja.

De az hidegen kibontakozott karjaiból és ingó léptekkel elsietett.

Czecczil mosolygott. Ártatlan lélek; — a testi betegséget, a lázat vélte mindez okozójának. Megfordult, és azon reménnyel, hogy az Isten, ki szemmel kíséri a fiatalokat, — megsegíti, ismét dalolni kezdett, majd álmodott — boldogan.

*

— Oh! én nyomorult megcsalatott.
E szavakkal tört be szobájába Onkay Mari. Szeme csillogós beteg ködben forgott, keble égett s fejében valami retentő gondolat bizsergett. Alig tudott roskadozó lábán megállani, s pihenni még sem birt. Czél nélküli táromlyogott szobáról-szobára magányos otthonában. Szülei a fürdőn időztek; csak ő illant haza titokban valami feszítő keservtől nyomatva. És ezen keserv, e nehéz teher szívet egészen belepette. Erzéketlenül zakatolt az, s nyíllal dobogása mintha visszhangzott volna a leány bizsergő agyában. Azt hitte, hogy — mint sok regényben olvasta — meg kell örül-

mekkel való válódása nem egyéb rágalmnál. Ez pedig elemekre bontja a társadalmat.

Sem az itteni papság, sem a néppártiak, sem maga a néppárt nem ölelkezett a 48-asokkal a választások alkalmával, sem itt, sem a megyében, sem az országban. Ölekezett azonban a liberális párt a 48-asokkal mindenütt, a hol néppárti jelölt lépett fel. Ott van Rác-Almás, a hol a megyei és állami hivatalnokok hivatalból kirendelt kortesei voltak a 48-as Nagy Gyulának. Ott vannak hasonló példa gyanánt a vaáli s a csákvári kerületek. Persze azok liberális 48-asok voltak s a kormánypárt pénzzel s hivatalos hatalmával támogathatta nyíltan. A szegény Kalocsay azonban revizionista és ez a baj. Ezért őt először megtámadják azért, hogy a 67-es néppárttal titkon paktál s mikor Kalocsay ezt visszautasítja, akkor megtámadják a püspököt és a papságot, hogy titokban 48-asok. Micsoda megható variációja ez a liberális lelkiismeretesség és igazságnak!

Nem hallgathatjuk azonban el azt sem, hogy a „Székesfehérvári Hírlap“ csak úgy tudta képviselőjét megvédelmezni a liberális lap támadásai ellen, hogy a néppárt ellen intézett harezias kirohanást; a néppárt ellen, a melyikkel akkor semmi baja nem volt. Talán csak nem félt attól, hogy a védelmezés folytan olyan gyanuba kerül, hogy ő is néppárti politikát üz? talán csak nem azért támadott bennünket, hogy lapтарыának esetleges gyanúsítását kikerülje? Ha — a mint hisszük — nem ez volt az oka, miért ez a folytonos támadás a néppárt ellen? Hiszen széles Magyarországon mindenkinek több joga van támadni a néppártot, mint a helybeli függetlenségi pártnak, a melynek jelöltjét, ha nem is a néppárt, de mindenesetre a néppárti polgárok támogatása segített a győzelemhez. Bizonyonyal nem azért tették ezt a néppárti polgárok, hogy hálásak legyenek irántuk a függetlenségi, hanem igaz vallásos érzéseiknek tettek eleget. Ha hálát nem is, de *igazságot*, igazságos kritikát, bizonyonyan megérdemelnek ezért. Nem lovgatias

dolog azokat támadni minden ok nélkül, a kik olyan jó szolgálatot tettek szavazataikkal; s nem igazságos a légerősebb kifejezéssel hazafiatlansággal, civtelenség s mindenféle „arcpirító“ dolgokkal vádolni annak a pártnak tagjait, a kik éppen az által hogy 67-es álláspontjuk daczára leszavaztak a revizionista 48-as jelöltre adták legmagasabb példáját vallás erkölcsös érzéseiknek. A hol az embereket ilyen nemes érzések irányítják, ott nem igazságos szégyenteljes dolgokat keresni.

Igen tisztelt lapтарыainkat csak arra kérhetjük ezekután, hogy ne engedjük a politikai szenvedély által elvakítani magunkat, s ha az egész ország sajtójának korrumpált állapotát meg nem változathatjuk, ne álljunk be mi magunk is a Marat-iskola követőinek s legalább a helyi sajtóban őrizzük meg azt az irányelvet a melyet éppen egyik lapтарыunk tűzött ki legutóbbi lapjában: *Inimicus Plató, inimicus Aristoteles, sed amica Veritas!*

De ne csak mondjuk, hanem tartsuk is ezt meg.

Közgyűlés a városnál.

— Saját tudósítónktól. —

Székesfehérvár törvényhatósága rendes havi közgyűlést csütörtökön február 25-én tartotta meg. A közgyűlésnek egyes részei igen érdekesek voltak. A gyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Két interpelláció.

Miután *Havranek* József polgármester megnyitotta a gyűlést s a jövő közgyűlés határnapjául márczius 29-ét tűzte ki, *Tóth* István főjegyző két interpellációt olvasott fel.

Az első interpellációt *Dieballa* György közigazdasági előadó adta be a V. honvédekrei parancsnokságnak állítólagosan Sopronba való áthelyezése tárgyában.

A hosszú s tárgyalagos beszéd, melyet *Dieballa* mondott abban kulminálódott, hogy I) van-e tudomása a polgármesternek, hogy Sopron város a honvédelmi miniszterhez felirt az itteni honvédeparancsnokságnak Sopronba való

áthelyezését kérelmezve. 2) Miféle intézkedések és tárgyalások tettek ez ügyben, hol és mikor?

Havranek polgármester válaszában kijelenti, hogy Sopron város ártir ugyan a honvédelmi miniszterhez, ígérve azt, hogy ha az áthelyezés megtörténne, akkor hajlandó lenne a város egy megfelelő laktanyát építtetni. Azonban kijelenti, hogy az itteni parancsnokságtól és az államtitkártól személyes felkeresés útján azt a felvilágosítást nyerte, hogy a honvédeparancsnokságnak áthelyezéséről szó sincs, hanem a honvédeparancsnokság a laktanya kibővítését fogja kérelmezni a várostól, a mit a város tekintve a biztos anyagi befektetést, ha túlzott követelés nem lesz, hajlandó is megtenni. A laktanya bérlete még ugyanis csak 1909-ben jár le. A választ tudomásul vették.

A második interpellációt *Kovács* István intézte a polgármesterhez, a Grósz-féle telken a millenium emlékére építendő iskola ügyében, melynek építését a múlt év január havi közgyűlésnek határozatával jóváhagyta. Az interpelláló nincs megelégedve a lassúsággal, melylyel ez ügy mozog, hanem kéri hogy a tervet a mérnöki hivatal készítse el s a jövő közgyűlésen terjessze be, hogy az építkezést meg lehessen kezdeni s az épületet már szeptember hóban átadható legyen a tennetelésének.

Havranek polgármester sehogy sem tartja keresztülvihetőnek, hogy a terv oly hamar elkészüljön, mert a mérnöki hivatal túl van terhelve munkával, melyek sokkal fontosabbak, mint például a csapatkórház terve, a mint ez évben okvetlen fel kell építtetni. De azért majd rajta lesz, hogy ha lehet gyorsítsa az építkezés ügyét.

Kovács István bizottsági tag nem veszi a választ tudomásul, hanem a tervnek a jövő közgyűlésre való elkészítését kéri.

A közgyűlés *Havranek* polgármester választát vette tudomásul, s a napi rendre kitűzött tárgysorozatra tért át.

A kvóta ellen.

Hevesvármegye átiratához a törvényhatósághoz, hogy foglaljon állást a kvótának felemelése ellen. Elsőnek *Kalocsay* Alán országgyűlési képviselő szólalt fel. A tanács javaslatát nem tartja kielégítőnek, mert a javaslat Hevesmegye átiratát pártolja ugyan, de az országgyűléshez intézendő felíratban nem til-

nie. Menekülni akart tehát kinyitól. Örökre szakítani a multtal, mely úgy marcangolja szívét, agyát.

És a bohó leány, még egyszer, mint már számtalanszor, előről, szemről-szemre kezdte átfutni azon kinteljes viszontagságot, melynek vége most sűrű ködként borul föléje és áldozatul kívánja. Ugy számított, hogy még egyszer és soha többet nem gondol „reá“. Szíve ezental kiégett meteor-szilánk lesz.

Reabornult a nyitott ablak párkányára és mohón, meredt szemekkel nézett a járók-kelők bukdácsoló tömegébe. Pillanatra valami lágy érzés rezdült át keblén, míg az ő zugó világa összeolvadt az utcaival. És látta egymásután a mult emlékeit a nyüzsgő tömegben — elevenen, hien.

Gyermeknek látta magát a régi szülőházban, a lombos parkban. Ott sétált Bélával az ezüstös platánok alatt, vagy bujdosít játzóztak a fagyalbereken. Sütöttek, főztek, lakomát csaptak a bokor árnyas tövében. — Majd verték a zongora billentyűit, azután meg egymás szemébe kacagtak csintalanságukért. — Mikor már nagyobbakká lettek, s élvezni tudták az erdő költői zugását, a tavasz üde lehelét, érezni kezdték szívük indulatait és észrevenni szemök fényét. A gyermeki bizalom, gondtalan, zavartalan világ lassan elveszni kezdett s helyökbé jöttek az ifjuság tulajdonai. Valahányszor mint gymnazista tanuló hazajött vakációzni, szívében valami tartózkodó s mégis édes vonalmat érezett iránta.

Rég volt, rég elmúlt, mint a gyermekkor minden öröme. Folytatása nincs s emléke is mindig csak a boldog multba viszi vissza.

Oda képzeli most is magát, midőn a kel-

lemes séta közben mind bizalmasabbá lett beszélgetésök közelebb hozta szíveiket. Éreztek szíveik kölcsönös dobogását s azt az igéző érzelmeket, mely egymás keblébe átöleldeztet. Mintha ma is érezné annak a forró kéznek szoritását, azt a forró lehetetet, mely arczát érinté s hallaná azt a suttogó hangot, mely lelkét járta át: „Szeretem Mari, nagyon szeretem!“

... Itt egyszerre nagyot nyíllott a szíve. Agyában ismét megfordult az a rémséges kérdés: „Hová lett e nagy szeretet?“ Rángatózó kezeibe temette arczát, és rohant lefelé valami sötét világba. Hosszan repült így, míg ez a sötét világ valami szürke köddé változott, a melyben fehér és vérpiros szegfűszálak usztak.

Agyának eme lézas háborgása felhozta a vérpiros s a hófehér szegfűt, a mely szín oly jól esett beteg szívének. Szerette volna azt a két szegfűszálat letépni Czeecil kebléről és az ő szívéhez szoritani.

És ekkor valami sötét átkos sejtelem hatolt át egész lényén, s égő homlokán tiszta verejtékcseppeket hagyott. Erre a rázkódásra lerántotta arczáról hófehér kezzeit, s ismét belebámolt az üres levegőbe, majd az utczán nyüzsgő tömegbe.

Nem tudta merre van; mint álomjáró tekintetű révedező tekintettel pontról-pontra az utczai tömegbe. Ugy rémlett agyában, hogy az utczai alakok mind bevannak hintve fehér és vörös szegfű virággal. Sötétlő agyában úgy látta, hogy őt egészen eltemeti a hulló fehér és vörös szegfű virág — Kétségbeesetten küzdött e látomány ellen, ledobta magáról e virág hantot, de a piros, fehér szegfű virág hullott, egyre hullott, új hantot borítva fölé s nem

volt semerre menekülése tőle. mindenütt piros, fehér szegfű ... az aravirág ...

Mikor némileg magához tért, ködös szemei előtt még kavargottak a mult emlékei, mint virágdús mezők, majd viharverte parlagok, midőn egyszerre egy gondolat villant át agyán. Vonagló testét elrántotta az ablaktól és szilajjan zakatoló szívvel, nehéz fővel hanyatlott le a pamlagra.

Színéből egészen kikelve, betegesen csillogó szeme az asztalon heverő arcképre merevült, mely Radnai Bélát ábrázolta.

Lázban égve ismét felugrott, tekintetét az arcképről utalattal elfordította és a szomszéd termen áttámolygott atyja szobájába.

A szoba szürkülő homályában szédelegve állott meg, s hogy el ne essék, megfogózkodott atyja íróasztalába. Szilárd elhatározása egy pillanatra megingott. Ellágyult egy kicsit s szeméibe köny lopódzott.

De a levegőbe szemei előtt újra a piros, fehér szegfű virág kavargott s a boszu és gyűlölet fölszárítá szemében á könyvet.

Szemeit körüljártatta a szürkülő falakon. Kerestet valamit.

Ott az íróasztal fölött a falon megtalálta. Remegő kézzel emelte le, aztán mint egy tiltott jószágot, úgy vitte rejtgetve a szobájába, pedig a lakásban nem volt más, egyedül csak ő ...

II.

Főlkelt a nap aranyos ragyogással, reá szórva sugarait a boldog Czeecil otthonára.

A verendás ház fás udvarán ma szokatlan nyüzsgés, forgás van, s mintha másként csicseregne a madár is, s erősebb illatot terjesztene a virág.

lakozik határozottan a kvóta emelés ellen, hanem csak — mint a javaslatban van — azt kéri, hogy igazságosan állapítsa meg az országgyűlés a kvótát. Szép beszéd volt a mit Kalocsay mondott, minden részében, s számtalanszor hangzott fel a helyeslés. Utána Dietrich Szilárd a fő enuch, maraekul kezdett beszélni s okvetlenkedett; az ő pártpolitikai nézetét fejezte ki beszéde, a mire azonban nem volt kíváncsi a közgyűlés. A bizottság unalmasan hallgatta a Spitzkóné féle úgy óta megtépett tudományú fiskális üres beszédét. A tanács javaslatát akarta pártolni.

Megpróbálkozott még beszélni Pálffy Károly is. Beszédjében kanibáli dühvel folytonosan a néppárt körül forgott. Örömmel tapasztalom — mondá — hogy Kalocsay Alán nem néppárti, mint beszédjéből meggyőződtem. Örömmel tapasztalom egyuttal azt is, hogy itt nincs néppárti. Mondá szótétén és leült diadalittas arcczal. Megfelelt azonban neki Tóth Artur bizottsági tag, kit Havranek József polgármester még beszéde elején elakart hallgattatni, de Tóth Artur jogára hivatkozva elmondta a nézetét. Pálffy beszédjére válaszulva általános derültség között mondá a következőket: „Ha a t. Pálffy Károly bizottsági tag ur örvend, hogy itt nincs néppárti, akkor én csak sajnálatomat fejezhetem ki, hogy itt olyan sok a kormány-párti.“ (Viharos derültség. A polgármester megint a karzatot.)

A közgyűlés végre elhatározta, hogy felír az országgyűléshez, kérve azt, hogy a legerélyesebben foglaljon a kvótaemelés ellen állást.

Vicinalis ügyek.

A duna-adoronyi és a sárbogárdi vasutakra megszavazott összeg egy része esedékessé vált, azt a városnak most fizetni kell. Az adony-szabolcsi vasutra már a 3-ik vagyis az utolsó részlet lett esedékessé, a mi kitesz 25.000 frtot, a másik vasutvonatra, azaz a sárbogárdi vicinalisra a 2-ik részlet, 16.660 frt vált esedékessé, a mely a másikkal együtt 41.660 frt. Csakhogy üres a házi pénztár. Az egész készlet ezen dolgokra csak 8333 frt 34 kr. Így a többit kölcsönrel kell pótolni. A közgyűlés tehát elhatározta, hogy a hiányzó 33.733 frt 37 krt a székesfejérvári takarékpénztártól veszi fel 5%-os kamatra. A kölcsönfelvétel eszközésére dr. Sára Gyula és Waimar Ferencz küldettek ki.

A ház szokott, csendes nyugalomát valami rendkívüli örömi ünnep tövestől felzavarta. Robogó fogatok, fényes hintók egymást érik az öblös kapualjban. A cifra egyenruhás masok ide s tova szaladgálnak. A szobros, virággal díszített lépcsőházban egész sor vendég, rokon vonul fel zajos szóváltással. És ezek a vendégek mind jó szóval, fényes bókál nyájaskodnak a fogadó boldog szülőknél. Virágoskor — gyönyörűbbnél-gyönyörűbbek — egész sereg kerül Czeccil pipere-asztalára, míg megérkezik a völegény csokra a legszebb.

Maga a völegény szolidan, izlésesen felkészülve a fogadó-teremben járkál Magas alakja kiválik kacziás barátai közül, a kik tréfás kérdésekkel faggatják. Jól esik neki, legalább szórakoztatják, mert szokatlanul elfogult. Ha lépteket hall az előteremben, vére szívéhez szorul és hóférré lesz. Ha kérdik, miért oly izgatott, a nap különlegességét hozza fel mentésül.

De a zavar észrevehető egész alakján. Lépései bizonytalanok, beszéde többnyire eltévesztett. Idegenen rángatózó ujjai csillogó óralánczával játszanak, — csupán kényes-erőségéből, hogy meg ne lássék rajta az idegesség. Olykor el-elmélyed az ablakon beszűrődő derült világba, mintha valami mentő gondolatot keresne a nagy mindenségben és a melyre ráakadni nem bír.

Csak a kis aranyos, az ünnep lelke, virága nem jelent meg még eddig vendége előtt.

A mama és nagynénik felügyelete alatt most öltöztetik abba a fehér ruhába, a mely olyan elfogulttá teszi a leányszívet, mert határt jelent, — a leányélet határát.

Csak még egy hiányzott az öltözékről, melyet a szeszélyes leány nem akart elhagyni:

A városi iparmunkák.

A közgyűlés elhatározta, hogy ezután csak egy évre köt szerződést az ipari munkáknak bérbeadásánál a város az iparosokkal. Azonkívül 150 frt bántópenzt is kell letenni a vállalkozóknak. A tanács javaslatában ajánlja, hogy törültsék ki a pályázatból az, hogy egyedül csak helybeli iparos pályázhatik, mert ezzel a kitéttellel a vidéki iparosok sértve lennének. A tanács ezen javaslata ellen dr. Sára Gyula beszélt s kérte a közgyűlést, hogy a pályázatban csakis helybeli iparosokat hagyjon részt venni. A közgyűlés mindazáltal elfogadta a tanács módosításait.

Apróbb ügyek.

A honv. lakt. udvarában egy fogház építését, illetve kibővítését kérelmezte a parancsnokság. A közgyűlés tekintve, hogy biztos befektetés, mert ezért a város 941 frt 42 kr. bért kap évenként, elrendelte az építkezést. Az építkezés összege 8550 frt 28 krt tesz ki.

A székesfejérvári takarékpénztár ártit a városhoz, hogy vegye tudomásul, miszerint az általuk az intézet ötven éves fennállásának emlékére tett 15,000 koronás alapítványnak, — melynek kamatait törekvő fiatal iparosok élvezik, — a rendelkezési jogát az esetre, ha az intézet megszűnne a városra ruhazza.

Az új városháznak ügye azzal, hogy ezen közgyűlésre lett kifizéve, semmivel sem ment előbbre. A közgyűlés elhatározta, hogy a Bierbauer és Obermayer-féle házaknak áraitól biztos adatot kell a jövő közgyűlésre szereznii, a mikor azután kerül ezen tárgy megvitatás alá.

A budai-uti aszfaltjárdá munkálatainak összege 17472 frt 94 kr., a vállalkozó „Hazai Aszfaltársaságnak“ ki lett utalványozva. A város terhére ebből csak 3744 frt 96 kr. eszik, mert a többit a háztulajdonosok fizetik 20 félévi 5%-os törlesztésre.

A közgyűlés 100 frt kintalványozását rendelte el Rósznapl Antal elhunyt fogyasztási ügynök családjára részére, a temetési költségek fedezetéül.

A selyemtenyésztés érdekében a jancsár-utczában bérebe vett lakás bérlete egy évre meg lett hosszabbítva.

Greisinger Márton főtanítónak szabadság-idejét, tekintve, hogy még mindig gyöngülkedik, a közgyűlés meghosszabbította.

A csapatkórház területének miniszteri

engedélyllyel történő kisajátítását kéri a közgyűlés a helygyűléstől, mert a tulajdonosok nem elégednek meg a felajánlott árral.

A közgyűlés ezzel fél 1 órakor véget ért. A jegyzőkönyvet Kovács István és Laufenauer Ferencz hitelesíti.

HIREK.

— Püspöki körlevél. Dr. Steiner Fülöp megyés püspök III. számú körlevelében közli a szent bucsuk congregációjának decretumát, melyben ő Szentsege XIII. Leó pápa által bucsukkal ellátott ájtatos, rövid fohások ismeretnek és felhívja a lelkeskedő papságot, hogy azokat a hívők között minél szélesebb körben ismertessék. Lelkeskedő papságához a közeli böjti idő alkalmával buzdító szöveget intéz és közli a nagyböjti rendelkezéseit. Ismerteti továbbá megyéje területén papsága között történt személyi változásokat és végül beszámol az egyes szent célokra begyűlt adakozásokról.

— Egyházmegyei hírek. Prunyi András ráczkevei esperes-plebános elhalálása folytán megürült csepel-szigeti alesperesi állásra Zettner Sebestyén csepei plebános nevezetett ki, a ki folyó hó 25-én a püspöki kápolnában dr. Steiner Fülöp megyés püspök kezébe le is tette a hivatalos esküt és ugyanezen kerület helyettes esperesévé pedig Knesits Pál ráczkevei plebános nevezetett ki. — Budaváry János pomázi esperes-plebános saját kérelmére az esperesi teendők végzése alól felmentetett és helyébe ideiglenesen Melly Károly cz. kanonok, pilis-csabai plebános nevezetett ki. — Vadkerty József szabadbattyányi plebánost a székesfejérvári esperesi kerület helyettes esperesévé és Beszöky József füleki plebánost pedig ugyanezen esperesi kerület segéd tanfelügyelőjévé nevezte ki a megyés püspök.

— Böjti praedikáció. Mint minden évben úgy az idén is a helybeli székesegyházban az egész böjti időszak folyamán, délután fél 4 órakor szent beszéd fog tartatni. Az idei böjti szónok Küss Arisztid Szent-Ferencz-rendű áldozár, jeles egyházi szónok lesz.

a piros és fehér szegfű-virág, mely olyan szépen állott a menyasszony keblén.

Végre elkészült öltözékével és megjelent a nagyteremben vendégei között azzal az igéző, ártatlan mosolygással, mely olyan bájosá teszi a leányarcot. Mindenki tudott valami kedveset mondani, mindenkit felvidított és lekötölezett. Bája, szívjóságának sugára betöltötte a jelenlevők szívét.

Megindult a nászmenet. Robogott a hosszú sor hintó ünnepi zuggal a Sz.-sziv templom felé. Czeccilen nem vett erőt a szokásos elfogultság, mely a menyasszonyoknak ilyenkor rendes vendége. Mosolygott folyton és csevegett. Csak az az egy nyugtalanította, hogy Marikája betegesen fekszik; ez volt az ő bite, mert különben megjelent volna a vendégek között. És megint csak mosolygott, a mint tekintete véletlenül ráesett a keblén pihező vérpáros meg hófehér szegfűpárra. Olyan boldog volt.

A tágas templom telve van kíváncsi néppel. Az előpadokban meg a szentélyben a nász nép foglalt helyet. És a menyasszony vidám mosolyra derülő arczalattal várja völegénye oldalán a papot. Talán már édes családi magányról, boldogságról álmodik, vagy visszaképzelti süldeleány-korát. És tekintete mindig a régi élénk, arcz kifejezése mindig mosolygós.

Megjelenik a pap, felcseréli gyűrűjüket és felváltva esküdnek egymásnak örök hűséget.

Ezután következik a régen várt, megáldott pillanat, midőn a boldog Czeccil kicsike márványkezet völegényéjébe nyugtatja; tekintete még egyszer ráesik a két szegfűszárra, gyermekes, vidám mosoly fut alig észrevehetően végig ajkán és reátekint völegényére. De a völegény

ijedten tekintget maga körül, arca halavány és a kéz, melyben Czeccil keze nyugszik, erősen remeg.

A boldog leány csak most ijed el völegénye viseletétől; arca fájdalmas kifejezést ölt s eltűnik róla a mosoly.

És e pillanatban tompa pisztolydurranás hallatszik a néptömegből, melyre a halotthalvány völegény lerogy a szönyeggel borított oltár-lépcsőre. Piros vére parányi érként ömlik kebléből a hófehér mellényre; és néhány csepp felszökken a menyasszony tiszta fátyolruhájára.

Az ártatlan angyali teremtetés rémülten támaszkodik az oltárszélre s mezeven, márvány-szoborként mered tekintetével arra, honnan a pisztolylövés hangzott s szintelen ajkai szágatottan, mint az álomból ébredő, rebegik:

— Mari . . . te? . . . te? . . .

A jelenlevők elképedtek, halottai csend borult el a templomra; csak ott hallatszott susogó nesz, holt — a tömegben egy kétségbeesett nőalak állott mereven, esítőt pisztolyt tartva márványfehérségű kezében.

És midőn a törvénybüntetés eszközölői ridék kézzel megragadták a mereven álló és a tömegbe bámuló nőalakot, az vad erővel kisiklott kezeikből. Újra megállt előttük szoborként és az örület szivrázó kifejezésébe olvadt szépségével lefegyvereztették tette őket. Pillanat múlva nyugodt, csengő hangja hallatszott:

— Mit akartok? . . . A piros szegfűt, a fehér szegfűt akarjátok? . . . Nincs nálam! — Ott van a fehér ruhás menyasszonynál az aravirág.

Jótekönyv-egyletek. A székesfejérvári jótekönyv-egyletnek a székesfejérvári takarékpénztár a szegény iskolás gyermekek felnevelésére 200 forint; a megyei takarékpénztár pedig 30 forintot adományozott a jótekönyv-egylet javára. Ezen jótekönyv-egyletnek a megyei elnöktől a következőképpen írt levelet névében köszönetet mond *Reis Istvánné* pénztárnok.

Visszatérés. *Molnár Erzsébet*, ettyeki lakos február hó 25-én elhagyva Kálvin eretnek tanát, visszatért a kath. vallás kebelébe. Az ünnepélyes hitvallást *Andrissek János* ettyeki káplán kezeibe tette le, ki szép beszédet intézett hozzá s utána azonnal részcsatolta a bűnbánat és oltári szentségben.

Költözködő főispán. Az állásától megvált báró *Fidák Miklós* volt főispán ma reggel 1/2 9 órakor a gyorsonvattal végleg Budapestre ment egész családjával. A megyeház főispáni lakásának termei már üresen állnak s várják az új lakót. A távozó főispántól az egész városi tisztikar elbucuzott a pályaudvaron. *Havranek József* polgármester mondta el a búcsúbeszédet s egy szép virágkoszt adott át a főispán nevének. A megyei tisztikart *Huszár Agost* alispán és *Heinrich Lajos* főügyész képviselte. A katonai parancsnokságok szintén képviselve voltak.

Tanítóválasztás. Holnap, vasárnap délután lesz megtartva az üresedésben levő tanítói állás betöltésére a választás. *Grensbarger Pál* lemondása folytán jött üresedésbe az állás. A helyére 15 tanító nyújtott be pályázatot s ezek közül csak 3 lett kizárva, névszerint: *Geisz József* csákvári, *Csongédy István* nagyhoroségi és *Tóth Ferencz* vörösvári tanítók. A legerősebb pártja *Geisz József*nek van, ki valószínűleg meg is lesz választva az üresedésben levő állásra.

Táncestély. Az alsó-alapi kath. kör f. hó 21-én megtartott táncestélye fényesen sikerült. A vendégek száma meghaladta a 200-at. A tiszta jövedelem 34 forintot tett ki, melynek negyedrészt a kath. iskola kapja meg, a többi pedig a kör pénztárának marad. Felülfizettek: *Bytoun Ferencz*, *Huszár Gyula*, *Schiffer Viktor*, *Molnár György*, *Tóth Mihályné*, kiknek ez uton is köszönetet fejezi ki az elnökség.

Meglopott ékszerész. *Poras Vilmos* ékszerésznek a Nádor-utczában levő boltjából nagyobb mennyiségű ékszert loptak el. Az ékszerész gyanúja kóborló muzikus asszonyok asszonyok ellen irányul, kik tegnapelőtt, csütörtökön a boltba bemettek függőt vásárolni s vettek is. A hártával muzikáló asszonyok négyen voltak s míg kettő vétellel foglalkoztatta Porast, addig a másik kettő pedig rakta el egymásután a függőket s gyűrűket. A rendőrségnek sikerült megtudni, hogy a hártás asszonyok Moór felé vették útjokat s ezért sürgőnyileg értesítette a móóri rendőrséget, mely a tolvaj asszonyok közül kettőt, névszerint *Berse Erzsébet*et és *Sopp Katalint* elfogta, de a másik kettő, mivel nem Moórra mentek elmenekült, a csendőrség azonban nyomukban van. Az ékszerésznek csak egy kevés részét találták meg az asszonyoknál, kik be is vallották tettüket.

Felolvasás. A tóvárosi Szt.-Lászlórol nevezett kath. körben f. hó 26-án *Nagy József* a kör titkára tartott sikerült felolvasást a jó és rossz könyvek olvasásáról. Utána *Chay Antal* alelnök és *Laticz György* szabadalmazásban fejtegették az ugynevezett ponyvairódalom káros hatását úgy az erkölcsi valamint az igazi felvilágosodásra nézve.

Szent István társulat temetkezési egyesület évzáró, hálaladó szt. miséje vasárnap, f. hó 28-án, reggeli 7 órakor lesz. 10 órakor pedig a városház diszterében fog megtartatni az ünnepélyes közgyűlést.

Katholikus Pedagógia czimén *Gyurky* Ödön szerkesztésében új hávi folyóirat indult meg. Az első szám tartalmas; közleményt irtak bele *Lubrich Agost* *Pokorny Emánuel*, *Mész Engelbert dr.*, *Kövesdy Jenő*, *Acsay Antal dr.* és több katolikus író. Az új folyóirat előfizetési ára egész évre 4 forint, félre 2 forint.

Nemes alapítvány. Lapunk egy régebbi számában megemlékeztünk már arról, hogy *Erekly Alfonz* cist. tanár volt tanítványai szeretett tanárunk emlékére 200 koronás alapítványt tettek, melynek kamatait minden évben a székesfejérvári gimnázium legjobb matematikai tanulója kapja meg. Az alapító-levél már elkészült s ma át is adja a jelenleg Zirczén tartózkodó *Erekly Alfonznak* egy hét tagu bizottság, melynek tagjai *Havranek József*, *Nagy Ignác*, *Juraszek János*, *Lauschmann József*, dr. *Lauschmann Gyula* és dr. *Hajós Rezső*. Az alapítványt vagysis a 2000 koronát már tegnap délelőtt 4 1/2 %-os aranyjárdékokban átadták *Havranek József*, dr. *Trummer Gyula* és dr. *Lauschmann Gyula* a székesfejérvári főgimnázium igazgatójának, *Pallér Kelemen*nek.

Táncvizsgálat. Nagy érdeklődés mutatkozik a székesfejérvári iparosok között, holnap a „Magyar Király” szálloda termeiben a székesfejérvári iparosok által az aggiparos segély-egylet javára rendezendő bál iránt. Vidékről is többen jönnek. A polgári dalkör is emeli a bál sikerét azzal, hogy előadja a következő dalokat *Bardon Sándor* vezetése mellett: Szeretet Hymnusza, Dalbokréta, Egyveleg és Rákóczy-induló. Az iparos-iffuságból rendezőségre 50-et választott meg a rendezőbizottság.

A tudomány érdekében. A vallás-és közoktatásügyi miniszter a kassai jogakadémiai tanári testület megkeresésére tett kezdeményezése folytán a belügyminiszter leiratot intézett Székesfejérvár városához és az összes törvényhatóságokhoz, melyben felhívja őket, hogy a hatóságok által kiadott hivatalos kiadványokat a lehetőséghez képest egy-egy példányban küldjék meg a budapesti és kolozsvári tudomány egyletnek, valamint a pozsonyi, nagyváradai és kassai jogakadémiai könyvtáraknak.

Megkerült szarkák. Az ettyeki olvasókör pénztárából ellopott 19 forintot egy ismeretlen tolvajok. A sóskuti csendőrség azonban kinyomozta és elcsipte őket *Agostagi Juli* és *Molnár Szidi* cselédleányok személyében.

Hangverseny. Az „Első székesfejérvári betegsegélyező egylet” javára *Herczeg Hugó* előnklete mellett alakult bizottság márczius 13-án „Magyar Király” szálloda termeiben hangversenyt rendez. Kezdeté 8 órakor este. Belépti-díj személyenkint 1 frt, család-jegy 2 frt. A hangverseny műsora a következő: 1. Hangverseny darabok hegedűn, zongora kísérettel, előadja: *Hirschler Jenő* és *Feldmann Béla*. 2. Magánjelenet, előadja: *Varsányi Irén*, a budapesti vígszínész tagja. 3. Zongora soló, előadja: *Herczeg Adél*. 4. A munkácsi rab, szavalja: *Glück József*. 5. Tréfás népdal, egyveleg, előadja: *Tollagi Adolf*, a budapesti népszínész tagja.

Adományok. A Fejérmegyei Takarékpénztár a megyei kórház részére 30 forintot, a megyei községi jegyzői nyugdíj-alap javára pedig 25 forintot adományozott. A székesfejérvári önkéntes tüzoltó-egyletnek *Gergely Károly* nyug. táblabíró 10 forintot adományozott.

Szentség-imádás. A helybeli székesfejérvári a következő három napon: vasárnap, hétfőn és kedden szentség-imádás lesz. Az oltárszentség naponként reggeli fél hat órakor tétetik ki, este pedig fél 6-kor tétetik be. Kedden este ünnepes körmenetben hordoztatik körül a legméltóságosabb oltári-szentség és befejezésül „Te Deum” lesz.

Hamvazó szerdán a szokásos hamvazó-ünnepélyes szent mise előtt *Steiner Fülöp dr.* megye-püspök fogja vezetni.

Nyilvános köszönet. A Nagy-Lángbón 1897. február hó 20-án megtartott tüzoltó al-tíztízi bálón a következő felülfizetések történtek: *Özv. Tömör Antalné*, *Kóhn Ferencz*, *Lenhardt Gyula*, *Lenhardt Mari*, *Takács Rozália*, *Schultz István*, *Andráskovits József*, *Voig Ede*, *Önold Frigyes*, *Reinacher Ottó* 1—1 frt, *Fantuz Fülöp* 2 frt, *Eitner János* 1 frt 50 kr, *Kardos Ferencz* 70 kr, *Telesi István*, *Telekly Sándor*, *Csöszy Lajos*, *Csonka Lajos*, *Bertha Károly*, *Tischner István*, *Feldmann József*, *Lichtscheidl Fáni*, *Truka József*, *Bandisz Gyula*, *Rádi Andor*, *Schimpl Paula*, *Drexler István*, *Kódiás János* 50—50 kr, *Feldmann Jakab* 20 kr. Fogadják ezért a nemes szívű adakozók a tüzoltó-egylet parancsnokságának köszönetét.

Megszűnt járvány. Mint Szaár községből írja levelezőnk, az ott uralgó kökhurut járvány mely már hosszabb idő óta tartott megszűnt.

Elítelt tolvaj. A büntetés, melyet már a törvényszék egy ízben kiszabott lopás büntetéseért *Esztergyál András* baraccsai (Fejérmegye) illetőségű lakosra, nem hozta meg a kívánt eredményeket. *Esztergyál* ismét csak a régi lett, alig hogy kiszabadult múlt év szeptember havában a börtönből, már ismét más jószágát tette magáévá, a miért azután megint a törvényszék elé került, mely most elítélte 6 hónapra börtönre.

A kocsi alá került. A véletlen szerencse mentette meg csak *Szaklajda Józsefet*, hogy szerdán este 9 órakor a nagybótt szerencsétlenséget kikerült. *Szaklajda* szerdán este a püspöktéren át akart menni, midőn a 8. számú bérkocsis gyors tempóban hajtott arra. A kocsis figyelmeztetését nem vette észre *Szaklajda* s így a kocsi véletlenül leütötte lábáról. Az arra járkáló közönség közül többen felmentek s a kocsi téve a kórházba vitték, mert eszméletlen állapotban volt s így azt hitték, hogy komolyabb baja történt. A kórházi orvos megvizsgálta *Szaklajdát*, de miután eszméletre tért és semmi baja sem lett, elbocsájtotta.

Táncmulatság. A székesfejérvári vendéglősök és kávéosok egylete *Szidi Lajos* rendőrfőkapitány védnöksége mellett csütörtökön, febr. 25-én sikerült táncvizsgálatot rendezett. Válogatott közönség töltötte meg a tánctermet. — A négyeseket 40—50 pár táncolta. A mulatságon jelen volt *Kalocsay Alán* városunk országgyűlési képviselője. A vidám tánczó párok reggel 1/2 6 óráig kihúzták a tánczot a cigány zenéje mellett.

A részegség áldozata. Zámoly községből írja levelezőnk, hogy ott *Siska János* földműves ember a kútból fult. A szerencsétlen ember a farsangi napokat egy hatalmas dinommal akarta meginni egy kocsmában, s meg is ülte, a menyinyben oly hatalmasan a pohár fenekére talált nézni, hogy még a falu nagy-utczáját is keskenynek nézte. Valahogyan hazaballagva, a kúthoz ment, hogy vizet igyon, mert talán még akkor is gyötörte a szomjuság s más hiányában a víz is jó volt. A kut gémpjét nagy rezezen leeresztette s megmerítette a vedret, de midőn fel akarta huzni, az erőlködésben az amugy is gyenge lábun álló egyensuly teljesen elhagyta és *Siska* a kútba bukkott. Mire kihúzták a kútból, már meghalt.

Öngyilkosság. Hosszu betegség egészen életuntta tette *Kardinal János* tárnoki 65 70 éves lakost. Ismerősei előtt többször panaszkodott, hogy neki nincsen az életben semmi öröme. Akkor keseredett el leginkább midőn a lábbetegsége miatt az orvosa amputálni akarta lábát. *Kardinal* ebbe nem akart sehogysem beleegyezni. Inkább megöli magát szokta mondani. Végre i. hajtotta ezen szándékát február hó 21-én reggel. Saját lakásán felakasztotta magát s mire észrevették tettét már halott volt.

Az utca porában. Nem ugyan a sárga földig, hanem az utca közvezetég leitta magát tegnap este *Toplinka Márton*, Zelyomból

Közgazdaság.

A reakció.

Irta: **Bernát István.**

Hányszor, de hányszor támadtak ellenünk ezzel a szóval. Milyen elbizott merészséggel állították, hogy az agráriusok a reakció szolgálatában állanak, azaz megakarják fosztani a nemzetet haladásának legedesebb eredményeitől, azoktól a vívmányoktól, melyeket elérni csak hosszú fáradságos küzdelem árán sikerült. Állították, de bizonyítani komolyan nem próbálták soha. Igazuk is volt. A bizonyítás nehézségét, sőt lehetetlen lett volna, kitértek tehát előle megbecsülni való okossággal, de remélték, hogy az alap nélkül való gyanúsítások hatni fognak Az eredmény azonban sovány volt, sőt egyenesen őket silányította tönkre. Ma már a merkantilisták zászlóvivői közül éppen azok teszik le a fegyvert s hirdetik a józan és okos agrárpolitika szükségét, a kikbe nagy bizalmat helyeztek. Beksics, Tisza István és az utánuk induló pygmaeusok uniszono zenérik, hogy mulasztások történtek, hogy nem volt agrárpolitikánk, pedig szó sem férhet ahhoz, hogy erre szükségünk van, különben elpusztulunk.

Miután már ennyire eljutottunk, bevalljuk, hogy igen, mi agráriusok reakciónáriusok vagyunk. De nem abban az értelemben, mint azt reánk akarták fogni, hanem a menyiben reagálunk azok ellen a nagy és folyton terjeszkedő visszaélések ellen, melyeket a szabadság köpenyével igyekeznek takarni azok, a kik belőlük élnek. Utjába állunk az olyan tanok terjedésének, melyek szerint „mindegy bárkié a föld, csak fizesse az adót.” Hadat üzenünk annak a rendszernek, a melynek őtalma alatt 20-30 és több százaléket fizet az ingó tőke és tönkre jut azok nagy része, kik a földből akarnak élni.

Igen ez a reakció. A nemzet nemesebb, hazafiasabb elemeinek harca az ország jövőjeért, a rövidlátó, önző és élődi csoportok kápiságával szemben. De vajjon nem szükséges, nem nélkülözhetetlen átalakulás-e ez, nem-e annak a jobb jövőnek előkészítése-e, a melyben több lesz az érzék a köző iránt és nem fog igazainkba büntetés nélkül belegázolni a bünös önzés? Ez a reakció nem fogja a nemzet jogainak megnyirását, csönkítését előidézni, hanem teremti olyan gazdasági politikát, a melyben méltányos kielégítést nyer minden jogos érdek, a mi ma nincs úgy, pedig ez a nemzeti emelkedés föltétele.

Az alföldi szoczialisták szervezkedésénél, még súlyosabb vád az a helyzet, melybe a ruthéneket engedték jutni, a mikor olyan állapotot teremtettünk, a mely tulnyomó részükre nézve szükségszerűen maga után vonja az elpusztulást. Vajjon ezzel szemben a főváros márvány palotái, 600.000 lakója védik-e, vagy inkább vádolják a mult politikáját, melyből e bajok fakadtak s a jelen érzéketlenség is ered?

Az agrármozgalom, mely állításainak igazságán és törekvéseinek nemességén túl nem támaszkodhatik semmire, terjed és erősül napról-napra. Ereje olyan nagy, hogy behatol oda is, a hová ellenfelei legkevésbé gondolták.

Azokat, kik gondolkoznak és az ország jövőjével törődnek, meghódítja. Ha beáll az a sajnos állapot, mit sokan, a kik a jövőbe néznek, megjósoltak, ha a helyzett a helyett hogy önmagától javulna, rosszabbulni fog, akkor meg éppen nem lesz, ki neki ellentálljon.

Akkor fog csak jönni az igazi reakció, mely elsőpörve az ellentálló korlátokat, a nemzeti érdekeket fölkaroló agrárpolitikát ülteti abba a székbe, melyben most még az ősi nem-bánomság ül.

* **Kiegészítési kérdések.** Két fontos kiegészítési kérdés foglalkoztatja ezidő szerint a gazdákat a Lajthán innen is, túl is. Az egyik az orosz gabona transitó tarifáinak, a másik a vámtarifa revíziójának kérdése. Az előbbi Ausztriából indult ki s átirat formájában fog hozzánk kerülni, a másik a magyar gazdák köréből származik át Ausztriába. Az orosz gabonának a galicziai vonalakon nyújtott kedvezményes átviteli tarifái ellen, melyek az orosz termelésnek mintegy kiviteli prémiumot nyújtanak s melyek visszaélésképpen az orosz tengerinek kedvezményes belföldi értékesítését is lehetővé teszik, az osztrák mezőgazdasági egyesület fogadta el hohenblumi **Simits Alfréd** lovag határozati javaslatát, mely e kedvezmény el-törölését, ellenben a belföldi termelés számára kedvezményes tarifákat kíván. Ezt a javaslatot **Sauer** képviselő be is nyújtotta az alsó-ausztriai tartománygyűlésnek, melyben a javaslat általános támogatásra talált. Most az osztrák egyesület az összes osztrák és magyar társaság-egyesületekkel fogja közölni hozzájárulását és támogatását végett. — Viszont az országos magyar gazdasági egyesület a vámtarifa revíziójára irányuló magyar gazda-akcióra hívja fel az osztrák egyesület figyelmét. Mindkét kérdésre vonatkozólag már legközelebb úgy az osztrák, mint a magyar parlament elé memorandummal fognak járni a gazdák.

Az általánosan elismert és jó hatá-
sunak bizonyult

„BARÁT ITAL”

czimű növényeszer **gyomorlikör készítményem**, mely több mint százezer család által használtatik. — A legjobb hatást esz-
közli

székekadás, étvágytalanság

!!! és az ebből eredő bajok ellen !!!

Egy üveg ára **40 és 80 kr.**

Kapható Székestehérváron: itj. Tögl
Gyula és Reinitz Lipót urak fűszer-
kereskedésében.

Készítés és kiviteli főraktár **H.-M.-Vásár-
hely, Árpád-u. 12. sz.**

ZENKE ZOLTÁN.

!Csak csekély havi részletfizetésre kaphatók!

Legujabb divatu tavaszi-gallérok és kabátok.

Kész férfi- és gyermekruhák

minden nagyságban. Kanavász, vászon és minden e szakmába vágó
cikkek, valamint

ingek, gallérok és lábravalók, nap- és esernyők dus választékban.

— Nagy raktár asztal- és futó-szőnyegekben. —

LÖWY ADOLF + + + + +
+ + + + + **SZ.-FEHÉRVÁR.**

(Felmayer mellett.)

IFJ. FÜSTER IMRÉNÉ

(utóda)

butorraktára és kárpitos-üzlete Sz.-Féjérvárott, Iskola-u. 10.

Ajánlja saját gyártmányu:

háló, ebédlő, szalon és uri szoba berendezéseit, melyek művészi kivitelben min-
denkor raktáron vannak.

Egész lakosztályok bebutorozása rövid idő alatt izlésesen és jutányos áron
készítettnek.

**ANTIK, ROKOKÓ, BAROCK-STYLÜ BUTOROKAT SAJÁT RAJZAI és
TERVEI SZERINT KÉSZIT.**

Elvállal tapettázásokat jótállás mellett.

* * *

Butortermei a nagyközönség rendelkezésére állanak és bármikor
megtekinthetők.

Igy pl. Ungváry József, ki az egész országból összehozott fákkal kupezkodik.

Cseresznye- és meggyfa-csometék nagymérvbeni eladása.
 Eladásra szánt készlet: cseresznyéből 80,000 drb., meggyből 50,000 drb.

Cseresznye-csometék árai: a 160-240 centiméter magas hajtással bíró, gazdag gyökérű, dieterős, 1-2 éves csometék darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.
 Meggyfa-csometék árai: az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökérű, igen szép fejlődésű, dieterős csometék darabja (azok erőssége szerint) 20 krajczártól 50 krajczárig.

Nagybani árai:	100 drb.	40 krajczáros csomete	1 vagy több fajban	38 forint.	
	250	40	"	"	46
	500	40	"	"	54
	1000	40	"	"	62
	5000	40	"	"	70

100-ankint

A 1-5 éves, igen erős meggyfa-csometék 100-a 48 frt, 250 drb. vételénél 45 frt, 500 drb. vételénél 44 frt.
 Igen nagy készlet van a következő cseresznye-fajokból: Germersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresznye, Balacsényi őrsi, Ferencz császár ropogós, Dömönissen sárga ropogós, Hódolándi őrsi, Dr. Entz fekete, Schneider kései ropogós, Coburgi korai fekete, Glocker őrsi Büttner kései ropogós, Mezei ropogós, Reverschen ropogós, Heintze korai cseresznye, Kárpáti fekete ropogós, Mitekbergi nagy, Disznói fűszer, Jaboulay ropogós, Hollandi hercegnő, Kanizsa fekete, Epures ropogós, stb. stb.
 Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Kőrös megye (Spanyol meggy), Spanyol meggy piros, Páldi meggy, Korai Hortensia Hortensia királyi, Eugenia, Váltva őrsi, Olpmesi apáti, stb. stb.
 A fenti cseresznye és meggyfajokon kívül adának ki körte, alma szilva, őrsi- és kajszin barack, lasponya, birs- és eperfa-gyvtányok egy gazdasági mint törpére nevelt 1-2-3-4 éves példányokban, még pedig gazdag fajtálatok mellett. A csometék tisztán homok talajon nevelkedtek s ezért gazdag gyökérzet s biztos fogantatási képességgel bírnak, ezen felül hiteles fajnak, mivel természetük, egészségük, hosszú életük és igen olcsók is. Adatuk ki fontokon kívül 1-2-3-4 éves vadoncok is, körtéből almából, denfönből, paradicsom-alma, birs, besztercei szilva, duráncai szilva, Prunus Myrobalana, Saint Julien, kökény, mandula, sárga barack, cseresznye, fekete meggy, sajmeggy és eperből, az áruk erősség (vastag-ság szerint) a következők:

2. Csoport.				3. Csoport.							
Kézbeli nemesítésre alkalmas 2-3 éves vadoncok.				Nyári szemzésre alkalmas 1-2 éves vadoncok.							
I. osztály	11 mm.	100	2,20 forint,	1000	19,80 forint.	II. osztály	4 1/2	100	1,10 forint,	1000	9,90 forint.
II.	8 1/2	"	1,80	"	16,20	III.	"	"	0,85	"	7,65
III.	6 1/2	"	1,40	"	12,60	III.	2 1/2	"	0,65	"	5,85

Tessék árjegyzéket kérni!

GYÜMÖLCSFA VADONCZOK ÉS NEMES OJTVÁNYOK ELADÁSA.

(Vadoncánál 3-5-10,000 drb vételénél 5-10-15 százalék engedmény!)

A rendkívül gazdag gyökérzetű életerős vadoncok erősség szerint egyenlő vastagságukra vannak váltva mely végtelent nagy méretűre nőve, ezen felül az áruk is meglehetősen, illetve igen olcsóak.

3-4-5 éves átlandó, vagyis termő helyükre kiültethető és ott azonnal beültethető vadoncok:

I. minőségű	20 millim. vastag	100-a	10.-	forint.
II.	15 milliméter	100-a	5.-	"
III.	12 milliméter	100-a	2,50	"

Kézbeli nemesítésre alkalmas 2-3 éves vadoncok

I. min. [10 mill]	100-a	2.-	forint.	II. min. [7 mill]	100-a	1,60	forint.	1000-e	14.-	forint.
III. min. [6 mill]	100-	1,20	forint.	1000-e	11,50	forint.				

Nyári szemzésre alkalmas 1-2 éves vadoncok.

I. min. [5 mill]	100-a	1.-	forint.	1000-e	9,50	forint.	II. min. [4 mill]	100-a	0,80	forint.	1000-e	7,50	forint.
III. min. [3 mill]	100-a	0,60	forint.	1000-e	5,50	forint.							

Vadoncok a következőkből rendelhetők meg: körte, alma, doucin, paradicsom birs, prunus myrobalana, szent Julien, kökény, sárga barack, mandula, őrsi barack, fekete meggy, sajmeggy, (prunus mahaleb) eper.

A rendeltetés fogantatásáig, illetve összehajlásáig a fenti vadoncok eljuttatásáig a csometék pontosan betartatnak.

(Gazdasági ezülszám alkalmas 4-5 éves (nem ojtott) eperből igen nagy készlet van. A csometék árja 25 kr; 100 drb ára 20 frt, 1000 drb ára 170 frt. A gyengébbek arányban olcsóbbak. — Mindezen vadoncok megrendelhetőek.)

UNGHVÁRY SÁNDOR gyümölcsfa-iskolájában CZEGLÉDEN.

Ugyancsak fenti osztályú kaphatók magas törzű és törpére nevelt körte, alma, szilva, őrsibarack, kajszin, cseresznye, meggy, eper, birs és noszpolya-csometék is a következők ár mellett.

Az 1-2 éves igen szép csomete darabja	15-20 kr.	a 2-3 éves igen szép csomete darabja	25 kr.
a 3-4 " " " "	30	a 4-5 éves legerősebb darabja	35

Nagyobb vételénél árengedmény adatik.

Tessék árjegyzéket kérni!

Nyomatott Számmar Imrénél, Székesfejervárott.

UNGHVÁRY JÓZSEF
 gyümölcsfa-iskolájában
Czepléden.

(posta, távirta és vasutállomás)

ez év tavaszán nagyobb mennyiségű
 1-2-3-4 éves

nemes gyümölcsfa és egyéb csomete

kerül eladásra és pedig: körte, alma, szilva, őrsi barack, kajszin barack, cseresznye, meggy, eper, bolvilli körte, azarol galagonya, birs, lasponya, mandula, dió, köszméte, ribiszke, málna, földi eper (szamóca) és nemes füzfá csometék; ezek árai azok erőssége szerint 15-20-25-30 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kapható 1-2-3 éves vadonc csomete a következőkből: körte, alma, birs, douchin, paradicsom-alma, őrsi barack, sárga barack, besztercei szilva, sajmeggy (Prunus mahaleb), fekete meggy, cseresznye és eper csometék, ezek árai azok erőssége szerint 100 drb 60 krtól 1 frt 60 krig, 1000 drb 5 krtól 15 forintig. Nemes csometékből: őrsi barack és földi epernél (szamóca), vadonc csometékből pedig sárga barack, sajmeggy és epernél nagyobb rendeléseknél árengedmény adatik.

Tessék árjegyzéket kérni!

Rendeléseket elfogad:

Ungváry József kertészete
 CZEGLÉDEN.

FIGYELMEZTETÉSÜL:

Ungváry László teleptulajdonos, kinek telepe van és Ungváry Sándor, kinek telepe nincs (ki csak Ungváry Lászlónál alkalmazott irnok) egy és ugyanaz. A hirdetésükben használt jelzőt (fával kupezkodik) jó hírnévnek örveendő telepeim rangolására és a nagyközség félrevezetésére szolgál. Ezen jelző megzafálására és teljes érvénytelenségére feleletet adnak idei árjegyzékemben közlegyőzött általi hiteletett elismerő nyilatkozatai. Különben jelenleg 9 hold üzemképes telepem van.

Berveiler János

férfi-szabó

Székesfejervár Nádor-utca, a Magyar Király szálloda átellenében.

Aján ja dusan berendezett

bel- és külföldi szövetekből

álló raktárát.

Megrendelések polgári, katonai és papi öltönyüket kiváló ízléssel és gyorsan eszközöltetnek.